Institut za arheologiju, Zagreb, Hrvatska Radionica, 12.06.2014.

Izrada fototabli arheološkog keramičkog posuđa

Kristina Jelinčić Vučković

kristina.jelincic@iarh.hr

10

- Za izradu fototabli potrebno je prije svega izvrsno poznavati osnove crtanja arheoloških predmeta budući da se ista pravila koja se odnose na pravilno postavljanje predmeta ujedno primjenjuju kod fotografiranja
- Za dobru fotografiju poželjno je imati stalak za fotoaparat ili fotoaparat s vodenom vagom

- Prvi korak je crtanje predmeta u olovci
- Drugi korak je obrada crteža u olovci:
 - a) crtež možemo tuširati i takav crtež skenirati
 - b) crtež u olovci možemo skeniráti te obraditi u AutoCAD-u ili nekom
 - drugom računalnom programu

Obrada tuširanih crteža

- Može se koristiti program Photoshop
- Otvoriti skenirani crtež
- Otvoriti prazan/novi crtež A4 formata, 300 dpi
- Imati pripremljenu praznu A4 tablu s mjerkom na 300 dpi
- Voditi računa da svi crteži budu u istoj rezoluciji (scan-ovi i table)

kristina.jelincic@iarh.hr

- Fotografiranje: položaj mora bit isti kao i kod crtanja!
- Za pridržavanje možemo koristiti glinamol/plastelin ili ćemo predmet pridržati kao kod crtanja

- Važno je fotografirati uvijek u istim uvjetima radi svijetla tako da fotografije budu ujednačene
- Pripaziti na oštrinu fotografije
- Pripaziti na iskrivljenja radi širokokutnih objektiva (problem kod cjelovitih većih posuda)

- U Photoshopu otvoriti fotografiju
- Označiti predmet
- Predmet možemo označiti s više alata:
 - Magnetic Lasso Tool: nakon čega kopiramo predmet
 - Možemo gumicom (Eraser tool) izbrisati okolni prostor i nakon toga odabrati (Magic Wand Tool) brisani prostor (Select/Inverse) kako bi odabrali i kopirali predmet
 - Ako je ujednačena pozadina možemo ju odabrati (*Magic Wand Tool*) i izbrisati (*Delete*) te predmet odabrati sa *Select/Inverse* i kopirati

Obrada tuširanih crteža

- Kopirani predmet ubaciti u crtež/tablu
- Predmet zarotirati i smanjiti (*Edit/Free Transform –* omogućava rotiranje i smanjivanje/povećavanje)
- OBAVEZNO je uključivanje lokota (Maintain aspect ratio) kako bi se predmet ujednačeno smanjio/povećao i kako se ne bi deformirao
- Predmet preklopiti sa crtežom

Obrada tuširanih crteža

Layer sa crtežom i layer s fotografijom povezati (Link layers) kako se kod micanja ne bi odvajali ili ih se može spojiti u jedan leyer (Merge Layers)

- Veći predmeti traže dodatnu obradu
- Primjer: spajanje crteža i fotografije dna
- Fotografija prekriva prikaz presjeka posude
- Koristi se gumica (*Eraser* tool)
- Primijeniti više kraćih poteza

Obrada crteža u olovci

- Crtež u olovci skenirati (s mjerkom!)
- Najbolje je crtati na milimetarskom papiru radi mjera i razvlačenja crteža
- Otvoriti crtež u AutoCADu/RasterDesign-u
- Precrtati crtež
- Layer za tanku i layer za deblju crtu
- Prednosti u odnosu na Photoshop su mogućnosti izmjene debljine linija za potrebe objave ili prezentacije (tanje ili deblje)
- Spremiti crtež kao .pdf
- .pdf otvoriti u Photoshopu (300dpi !)
- Dopuniti crtež fotografijom kao u slučaju obrade tuširanih crteža
- Moguća je dopuna crteža fotografijom i u AutoCAD-u

- Moguće je koristiti i druge računalne programe
- Preporuča se koristiti onaj program u kojem je crtač najvještiji
- Ključno je voditi računa o točnosti crteža i kvalitetnoj fotografiji koja će vjerno prikazati strukturu i boju keramičkog predmeta
- Prednosti fototabli keramičkog posuđa u odnosu na standardne crteže je što donose puno više podataka i obogaćuju objavu

Hvala na pažnji !!!

10